

ویزاره‌کی به خورا

پروقه‌ی دابه‌شکردنی عیراق

پیتهر گالبریس له کتیبی کۆتاییهاتنی عیراقدا و له شروقه‌ی مه‌حالبوونی پیکه‌وه‌ژبانی نیوان عه‌ره‌بی شیعه و عه‌ره‌بی سوننه، نه‌توار به‌هجه‌تی کچه روژنامه‌نووسی که‌نالی (العربییه) به‌نمونه ده‌هینیتیه‌وه، که‌دایکی سونه و باوکی شیعه بووه، به‌لام نه‌م ناسنامه مه‌زه‌بیه‌ی تیکه‌له‌ خوداییه قبول نه‌کرا و له شاری سامه‌را شه‌هید کرا.

گالبریس له‌و کتیبه‌دا رینمایی ئیداره‌ی نه‌مه‌ریکا ده‌کات و به‌به‌لگه‌ بو‌ی شیده‌کاته‌وه، که‌ عیراق به‌ نه‌مری واقیع دابه‌شبووه، هیچ که‌س له‌ عیراقدا خو‌ی به‌ عیراقی نازانیت، نمونه به‌هه‌لبژاردنه‌کانی سالی ۲۰۰۵ ده‌هینیتیه‌وه و ناماژه‌ به‌وه ده‌کات نه‌و پارت و لایه‌نانه‌ی خو‌یان به‌ عیراقی ناساندووه که‌مترین ریشه‌ی ده‌نگیان هیناوه و هه‌لبژاردن که‌ بنه‌مای دموکراسیه‌به‌ته نه‌خشه‌ی ریشه‌ی دابه‌شبوونی عیراقی دارشته‌وه، بو‌یه هیچ پیتویست ناکات نه‌مه‌ریکا زۆر له‌ خو‌ی بکات له‌ ناوچه‌ی سه‌وزه‌وه بانگه‌شه‌ بو‌ عیراقی‌کی به‌کگرتوو بکات.

بروا نه‌بوونی عیراقیه‌کان به‌ ناسنامه‌ی نیشتمانی عیراقبوون، نیشانه‌ی لاوازی هه‌ستی نیشتمانی‌په‌روه‌ری عیراقیه‌کان نیبه، به‌لگو رازینه‌بوونی عیراقیه‌کانه به‌و زولمه‌ میترووییه‌ی که‌ به‌رامبه‌ریان کراوه و به‌ زۆر له‌ نیشتمانی‌کدا کۆکراونه‌ته‌وه، که‌ پرس به‌ هیچ کام له‌ پیکه‌اته سه‌ره‌کییه‌کانی نه‌کراوه، هه‌ریو‌یه‌ دوای نه‌مانی دیکتاتۆرییه‌ت و دروستبوونی په‌راویزتیکی نازادی هه‌موو پیکه‌اته‌کان ناسنامه‌ی عیراقیان ره‌تکرده‌وه.

نه‌مرۆ دوای تپه‌رپوونی نزیکه‌ی ۱۶ مانگ به‌سه‌ر ته‌قاندنه‌وه‌ی مه‌زاری نه‌لعه‌سکه‌رییه له‌ سامه‌را، که‌ ده‌کاته‌ نزیکه‌ی ۴۵۰-۵۰۰ روژ، نه‌گه‌ر به‌ پیتی تواماری پزیشکی دادی به‌عدا، ناماری قوریانییه‌کانی نه‌م ماوه‌یه وهریگرین که‌ روژانه به‌ ۱۰۰ کۆژراو له‌ قه‌له‌مه‌دریت واته‌ دوای کۆژرانی زیاتر له‌ ۵۰ هه‌زار که‌س و ۴ ملیۆن ئاواره، ئینجا ئیداره‌ی نه‌مه‌ریکا و حکومه‌تی عیراق گه‌یشتنه‌ قه‌ناعه‌ت که‌ پیکه‌وه‌ژبان و تیکه‌لبوون له‌ به‌عدا کارتیکی مه‌حاله و ده‌بی به‌ دیواری کۆنکریتی له‌ یه‌کتری جیا بکرتنه‌وه.

من له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌زموونی دیواره‌ خو‌لییه (۶×۲)م یه‌که‌ی گرین زۆنم له‌به‌رچاوه و هه‌موو هه‌یزی نه‌مه‌ریکا و حکومه‌تی عیراق نه‌یانتوانی پارێزگاری نه‌و چه‌ند کیلۆمه‌تره‌ چوارگۆشه‌یه بکه‌ن، هه‌لمه‌تی نه‌م دیوار دروستکرده‌ به‌سه‌رکه‌وتوو نازانم، به‌لام له‌هه‌مان کاتدا به‌ پروقه‌یه‌کی باشی ده‌زانم بو‌ ره‌واندنه‌وه‌ی ترسی ئیداره‌ی نه‌مه‌ریکی و حکومه‌تی عیراقیش له‌ دابه‌شکردن و لیکجیاکردنه‌وه‌ی لایه‌نه‌ پیکناکۆکه‌کان و دانانی سنۆریک بو‌ توندوتیژی و گه‌ران به‌ دوای چاره‌سه‌ری سیاسی و واقعیانه.

به‌لام پرسیار لیره‌دا نه‌وه‌یه، بو‌ ده‌بی له‌ هه‌موو کیشه‌یه‌کدا، لافاوی خو‌ین هه‌لبسته‌تی ئینجا نه‌مه‌ریکا په‌نا بو‌ چاره‌سه‌ری واقعییدا بیات، له‌ کاتی‌کدا ده‌کرا پیش نه‌وه‌ی سه‌دان هه‌زار که‌س بینه‌ قوریانی و ملیۆنه‌ها که‌س مالو‌حالی خو‌بان به‌جی به‌یتلن نه‌م هه‌نگاوه هه‌لبگی‌رابایه، ئیستاستاش هینده‌ی به‌ به‌ره‌وه ماوه نه‌هه‌لتریت چیدیکه‌ خه‌لکی بیتاوانی عیراق روژانه بینه‌ قوریانی، که‌ سه‌ره‌نجام هه‌موو لایه‌ک ده‌گه‌نه‌ نه‌و قه‌ناعه‌ته‌ی که‌ ولانیتیک به‌ زۆر پیکه‌وه لیکنرابیت شایسته‌ی نه‌وه نیبه به‌ یه‌کگرتویی مینیتیه‌وه.

تویین

فهرهاد محممد

